

PE
OP
LE

De spreidstand der
Scandibelgen

— De winkels sluiten hier vroeger, we hebben amper sauna's en organiseren al zeker geen midzomerfeesten: drie Scandinavische Belgen laten hun blik schijnen op ons land en op de subtile verschillen met Noord-Europa. —

TEKST / Maya Toebat FOTO'S / Eva Verbeeck

ZWEED ANDERS ASARBY - MEDEOPRICHTER VAN FOODBAG

'België is een cowboy country waar veel mogelijk is'

Anders Asarby woont al langer in België dan in Zweden. In 1989 verhuisde hij naar Antwerpen. "Ik was bijna afgestudeerd als ingenieur en via mijn thesis kwam ik in contact met een Belgisch bedrijf, dat mij een job aanbod. De eerste twee maanden verbleef ik in een Joods hotel, tot het bedrijf mij een appartement toewees. Ik herinner me vooral dat ik de mensen zo onvriendelijk vond. Op straat lacht niemand in België. Bovendien stelde geen enkele collega voor om me rond te leiden in de stad. Het was geen fijn gevoel om helemaal op mezelf aangewezen te zijn."

Toch werd Asarby geprikkeld: het was de bedoeling dat hij één jaar in België zou werken, maar hij bleef plakken. "In Antwerpen ging er een nieuwe wereld voor me open. Ik kom van de boerenbuiten in Zweden, waar je als man fabrieksarbeider of ingenieur wordt. Toen ik verhuisde, realiseerde ik me dat er ook andere mogelijkheden waren. Ik leerde architecten kennen, grafische ontwerpers, chefs... Die jobs bestaan wel in grote Zweedse steden, maar hier zag ik veel duidelijker dat je ook geld kunt verdienen op een creatieve manier. Mijn leven draaide daardoor totaal om: na vier jaar als ingenieur begon ik als grafisch ontwerper."

Een tijd later volgde nog zo'n carrièreswitch, naar culinair ondernemer. Ook qua eten bleek België namelijk te verbazen. "Wat me meteen opviel, is dat Belgen veel meer bezig zijn met eten. Ze spreken meestal af op café of restaurant. In Zweden zijn cafés daarentegen niet echt een

ding. In zekere zin lijkt Zweden op Amerika. Je hebt Los Angeles, New York en niets daartussen. Op de boerenbuiten is het onmogelijk om lekker te eten, terwijl de brasserieën buiten de grote Belgische steden zeer degelijke gerechten op tafel zetten."

"Wat ik wel mis uit Zweden zijn de kaas, boter en *fil*, een zure yoghurt waarmee ik opgegroeid ben. Tegenwoordig kan je die producten online kopen, maar ik spaar ze voor wanneer ik daar ben. Vroeger ging ik op bezoek bij familie, maar sinds twee jaar hebben we een eigen huis in het midden van de Zweedse bossen. Daar gaan we twee maanden naartoe in de zomer en twee weken met Kerstmis. Kerstmis is trouwens van levensbelang in Zweden. Dat moet ik daar vieren met de familie, lichtjes, sneeuw en een traditioneel kerstmaal. Er wordt veel moeite gedaan om het feest zo fantastisch te maken. Zweedse drankproducenten brouwen zelfs speciale dranken die alleen in de kerstperiode verkrijgbaar zijn."

"Hoewel ons huis in Zweden net een postkaart is, heb ik het er na een week ook gezien. Dat vind ik zo leuk aan Antwerpen: er is altijd iets te doen. Ook de Belgische plantrekkerij past bij mijn levensstijl. In Zweden staan recepten niet ter discussie, maar hier mag je ze vrij interpreteren. En als je huis niet helemaal volgens de voorschriften gebouwd is, valt er wel een mouw aan te passen. België is een *cowboy country*, waar veel mogelijk is. Ik hou van die omwegen."

ZWEEDSE BELG BJORN TAGEMOSE - REGISSEUR EN FOTOGRAAF

'Creativiteit wordt meer naar waarde geschat in Zweden'

Hoewel hij al zijn hele leven in Antwerpen woont, voelt Bjorn Tagemose zich op en top Scandinavisch. "Mijn moeder is Vlaams, maar mijn vader is Deens en mijn stiefvader Zweeds", legt hij uit.

"Mijn band met Zweden is vergelijkbaar met die van tweetalige Belgen: ik spreek even vloeiend Zweeds als Nederlands en lees zowel de Zweedse als de Vlaamse krant. Tv kijken en radio luisteren doe ik alleen in het Zweeds. Ik vind de kwaliteit van de Zweedse zenders veel hoger. Belangenvermenging is er not done, dus de openbare omroep is minder commercieel beïnvloed."

"Mijn ouders waren zelfstandigen. Als kind bracht ik dus meerdere maanden bij mijn grootouders in Zweden door. Daar genoot ik vooral van de nabijheid van de natuur, én van de geur van koffie, die *old-school* gekookt werd. Mijn grootouders verspreiden de post bij de boerderijen in de streek, die op een grote afstand van elkaar lagen. Hoewel zij eerder intellectuelen waren, hielden ze vast aan boerengewoontes, zoals opstaan om 6 uur en vijf keer per dag eten: ontbijt, dan koekjes om elf uur, lunch, opnieuw koekjes om vier uur en tot slot het avondmaal. Het leven daar was ook soms confronterend. Zo hing er eens een enorme eland in de schuur te drogen. Als klein ventje doe je het dan in je broek. Anderzijds is het fantastisch dat zoveel van het land komt: bessen, bospaddenstoelen, rivierkreeftjes..."

"Ondertussen hebben we zelf een huis in Zweden, op een eiland in de archipel van Stockholm. Ik bouwde eerst een klein hutje als uitvalsbasis

en nu ben ik aan een ander huis bezig. Die manuele arbeid is heerlijk; ik kan er mijn onrust in kwijt. Er staan zeven huizen op het eiland en de rest is bos. Tegelijkertijd wonen we op 40 minuten van een stad die groter is dan Antwerpen. Die combinatie van stad en natuur is ondenkbaar in België. Doordat de mensen zo afgelegen wonen is er ook een sterk gemeenschapsgevoel in Zweden. Als ik op het dak aan het werken ben, vraagt mijn buur bijvoorbeeld dat ik 's avonds een sms stuur, zodat hij weet dat ik niet gevallen ben."

"Ook professioneel heeft mijn Scandinavische mindset mij vooruitgeholpen. Zweden kunnen goed de sterktes van anderen zien en talentvolle mensen samenbrengen. Verder wordt creativiteit er meer naar waarde geschat. Een groot aandeel van de Zweedse economie komt van de creatieve sector, van de songschrijvers, filmmakers en technologische bedrijven. Door creativiteit als waardevol te aanzien en te stimuleren via opleidingen en beurzen, levert dat des te meer op. Denk maar aan bedrijven als Spotify en Minecraft die er de vruchten van plukken."

"Volgens mijn kinderen ben ik fanatiek pro-Scandinavië, maar Scandinaviërs zeggen dat ik pro-België ben. Ik apprecieer beide kanten. Zo mis ik de spontane gezelligheid van België als ik lang in Zweden geweest ben. Omdat iedereen daar ver uiteen woont, kan je niet dezelfde avond afspreken om naar het buurtcafé te gaan. Op dat vlak ben ik een echte Antwerpenaar. Ik denk dat ik mijn hele leven op beide plekken moet wonen om gelukkig te zijn." 🍷

FIN MILLA-MAJ MAJASAARI - DOELVROUW BIJ RSCA ANDERLECHT WOMEN

'België lijkt meer op Finland dan ik had gedacht'

Op haar 24ste heeft Milla-Maj Majasaari al heel wat buitenlandse ervaring opgedaan. Zo woonde ze de afgelopen vier jaar in Zweden, waar ze actief was als doelvrouw bij de voetbalploeg IFK Uppsala. De verhuizing naar België was wel verder buiten haar comfortzone. Terwijl ze de Zweedse taal nog wat onder de knie had dankzij de lessen op school (Zweeds is een officiële taal in Finland, *nvdv*), zijn Nederlands en Frans haar volledig vreemd. "Daar was ik eerst bang voor", vertelt ze. "Ik wist bijvoorbeeld dat je in Frankrijk moeilijk opgenomen wordt in de ploeg wanneer je de taal niet spreekt. De coaches van RSCA Anderlecht stelden me gerust dat dat in België niet het geval is. De voertaal is Engels." Voordat de onderhandelingen begonnen, in november 2023, had Majasaari er nooit aan gedacht om naar België te verhuizen. In januari was het al zover. "Eigenlijk lijkt België meer op Finland dan ik had gedacht. De straten zien er vrij vertrouwd uit, maar dan grijzer. (*lacht*) Misschien zitten de grootste verschillen in kleine vanzelfsprekendheden. Zo vind ik het vreemd dat de winkels sluiten op zondag. In Finland zijn die bijna 24 uur per dag en 7 dagen per week open.

Ik woon op 3 kilometer van het centrum van Brussel en op zondag is het zó stil! Ook heb je hier minder restaurantketens dan in Scandinavië. Enerzijds is het fijn om die willekeurige, onafhankelijke winkels te ontdekken, maar ik mis mijn vertrouwde *go to*-plekken, waar ik altijd weet wat het menu is. En natuurlijk Fins snoep. Ik weet dat Belgische chocolade geprezen wordt, maar die van Marabou smaakt toch nog anders." "Mocht mijn contract in juni niet verlengd worden, dan zijn er zeker ook dingen die ik moeilijk kan achterlaten in België. Ik denk vooral aan het weer. Belgen klagen veel dat het donker is en regent, maar jullie hebben geen idee! (*lacht*) Vergeleken met Finland is het hier absoluut niet koud en nat. Toen ik in januari de zon al voelde, dacht ik: oh, zo kan het leven ook zijn! Bovendien ligt Brussel zo centraal in Europa. Ik ben al een weekend naar Amsterdam en Londen geweest, terwijl het vier uur duurt om in Finland van bij mijn ouders naar de hoofdstad te geraken. Doordat andere landen geografisch dichterbij zijn, heb ik het gevoel dat de wereld in België ook meer open ligt. Er komen veel mensen samen met nieuwe ideeën. Dat werkt heel inspirerend."